Vlaams Parlement

stuk **2347** (2013-2014) – Nr. 2
ingediend op 19 februari 2014 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van de dames Sonja Claes, Else De Wachter, Lies Jans,
Katrien Schryvers, Helga Stevens, Mia De Vits en Vera Jans

betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen

Voorstel van resolutie

van mevrouw Vera Van der Borght,
de heren Lode Vereeck en Peter Gysbrechts
en de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters, Ulla Werbrouck
en Patricia De Waele

betreffende de aanpassing van de dienstverlening van de diensten Gezinszorg aan de toekomstige behoeften

Voorstel van resolutie

van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman
en de heer Dirk Peeters

betreffende het wonen voor ouderen: van zo lang mogelijk in het eigen huis naar zo lang mogelijk in de eigen buurt

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Marijke Dillen en de heer Peter Gysbrechts

verzendcode: WEL

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers.

Vaste leden:
de dames Sonja Claes, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:
de dames Caroline Bastiaens, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de heren Frank Creyelman, Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:
2347 (2013-2014) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
1889 (2012-2013) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
1890 (2012-2013) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

I. Toelichting door mevrouw Vera Van der Borght 4

1. Het programmatiecijfer voor gezinshulp is niet volledig ingevuld en de toegekende subsidiabele uren worden niet ten volle gerealiseerd 4

2. Er is behoefte aan meer continuïteit en flexibiliteit in de dienstverlening 5

3. De overgang van thuiszorg naar (semi)residentiële zorg moet beter 5

4. De administratieve lasten moeten gereduceerd worden 5

5. Er moet worden nagedacht over een ouderenbeleid op lange termijn 5

II. Toelichting door mevrouw Mieke Vogels 6

III. Toelichting door mevrouw Sonja Claes 6

IV. Bespreking 6

V. Stemmingen 17

1. Voorstel van resolutie van mevrouw Vera Van der Borght, de heren Lode Vereeck en Peter Gysbrechts en de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters, Ulla Werbrouck en Patricia De Waele betreffende de aanpassing van de dienstverlening van de diensten Gezinszorg aan de toekomstige behoeften 17

2. Voorstel van resolutie van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman en de heer Dirk Peeters betreffende het wonen voor ouderen: van zo lang mogelijk in het eigen huis naar zo lang mogelijk in de eigen buurt 17

3. Voorstel van resolutie van de dames Sonja Claes, Else De Wachter, Lies Jans, Katrien Schryvers, Helga Stevens, Mia De Vits en Vera Jans betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen 17

Gebruikte afkortingen 18

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid besprak het voorstel van resolutie van de dames Sonja Claes, Else De Wachter, Lies Jans, Katrien Schryvers, Helga Stevens, Mia De Vits en Vera Jans betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen op dinsdag 11 februari 2014.

Dit voorstel van resolutie werd tegelijk behandeld met (1) het voorstel van resolutie van mevrouw Vera Van der Borght, de heren Lode Vereeck en Peter Gysbrechts en de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters, Ulla Werbrouck en Patricia De Waele betreffende de aanpassing van de dienstverlening van de diensten Gezinszorg aan de toekomstige behoeften (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1889/1) en met (2) het voorstel van resolutie van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman en de heer Dirk Peeters betreffende het wonen voor ouderen: van zo lang mogelijk in het eigen huis naar zo lang mogelijk in de eigen buurt (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1890/1).

Het voorstel van resolutie ingediend door mevrouw Vera Van der Borght e.a. werd toegelicht op 18 juni 2013. Het amendement op dit voorstel van resolutie is verspreid als *Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1889/3. Het voorstel van resolutie ingediend door mevrouw Mieke Vogels werd toegelicht op 10 december 2013. Over beide voorstellen van resolutie werd op 11 december 2013 een hoorzitting georganiseerd. Het verslag daarvan is verspreid als *Parl. St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 1889/2.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW VERA VAN DER BORGHT

Mevrouw *Vera Van der Borght* begint haar toelichting met een citaat van minister Vandeurzen uit een interview met Het Belang van Limburg: “In een maatschappij waar er steeds meer ouderen zijn die zorg nodig hebben, groeit het aandeel van de thuiszorg. Het is belangrijk dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Dat is een belangrijk principe uit het Vlaamse Woonzorgdecreet.”. De centrale vraag is ook voor haar hoe het beleid ouderen zo lang mogelijk thuis kan laten wonen, weliswaar met in het achterhoofd de wetenschap dat residentiële zorg onmisbaar is en de overtuiging dat bijkomende inspanningen aangewezen zijn om de thuiszorg meer en beter te faciliteren.

Vlaanderen moet de komende decennia een oplossing vinden voor de vergrijzing. Meer en meer zwaar zorgbehoevende ouderen worden ondanks intensieve zorgbehoeften thuis opgevangen. De vraag naar opvang in kortverblijf of woonzorgcentra overtreft het aanbod ruim wat leidt tot wachtlijsten en lange wachttijden. Een opname op korte termijn is veelal onhaalbaar.

Deze evolutie zorgt ervoor dat er voldoende gezinshulp als basisdienst moet zijn, en dat ook om de last gedragen door mantelzorgers draaglijk te houden. De Vlaamse overheid verwacht bovendien dat de diensten voor gezinszorg een cruciale rol spelen in de vermaatschappelijking van de zorg voor personen met een handicap en van de geestelijke gezondheidszorg. Het gevolg daarvan is dat meer mensen een beroep zullen doen op gezinszorg.

Alle politieke partijen benadrukken het belang van thuiszorg. Vlaanderen heeft deze beleidskeuze jaren geleden al gemaakt. Dergelijke beleidskeuze vereist een volgehouden budgettaire inspanning en aandacht voor flexibele en continue dienstverlening door de thuiszorgdiensten. Wie hulpbehoevend is, is dat ook ’s avonds, ’s nachts en tijdens het weekend. Mevrouw Vera Van der Borght ziet echter vijf knelpunten die de realisatie van deze beleidskeuze in de weg staan.

1. Het programmatiecijfer voor gezinshulp is niet volledig ingevuld en de toegekende subsidiabele uren worden niet ten volle gerealiseerd

De cijfers van de voorbije jaren tonen aan dat het aantal subsidiabele uren ongeveer 80 percent bedraagt van de programmatie. Het aantal reëel gepresteerde uren ligt lager

dan het subsidiabele urencontingent. In 2011 bedroeg het aantal reëel gepresteerde uren gezinszorg 75,68 percent van het aantal uren volgens de programmatienorm.

Elke dienst zorgt ervoor dat de toegekende subsidiabele uren niet helemaal opgebruikt worden uit vrees het toegekende urencontingent te overschrijden. Het personeel van de diensten voor gezinshulp kreeg in opeenvolgende cao's extra vrije dagen, vrijstelling van arbeidsprestaties met behoud van loon en het recht op gedeeltelijke onderbreking van de loopbaan. De diensten kunnen de toegekende subsidiabele uren daardoor moeilijk realiseren. Daarenboven is voldoende en goed gekwalificeerd personeel vinden een bijkomende uitdaging.

2. Er is behoefte aan meer continuïteit en flexibiliteit in de dienstverlening

Elke dienst moet onregelmatige prestaties leveren: op weekdagen tussen 20.00 u en 7.00 u, of op zater-, zon- en feestdagen. Een inspectie heeft aangetoond dat in de periode 2010-2011 25 van de 122 organisaties zorgcontinuïteit onvoldoende garanderen. Die organisaties verzorgen 20 percent van alle gebruikers. De meeste klachten over gezinszorg gaan over zorgcontinuïteit.

Twee private en 63 openbare diensten slagen er niet in gezinszorg op onregelmatige uren te verlenen. Organisaties die er wel in slagen worden geconfronteerd met een beperkte subsidiëring. Het totaal aan onregelmatige prestaties dat voor subsidie in aanmerking komt, wordt beperkt tot 3 percent van het toegekende urencontingent.

Mevrouw *Vera Van der Borght* wil onderzoeken waarom niet elke dienst in staat is de gevraagde zorg te realiseren. Het beleid kan opteren voor sancties voor diensten die er niet in slagen voldoende en continue zorg te garanderen op onregelmatige uren. Diensten moeten zelf meer creativiteit aan de dag leggen om continuïteit te garanderen.

3. De overgang van thuiszorg naar (semi)residentiële zorg moet beter

Niemand kan voorspellen wanneer thuiszorg onhaalbaar wordt. In combinatie met de wachtlijsten in de residentiële sector en de aanzienlijke wachttijd tussen inschrijving en opname, leidt dat ertoe dat wie voor thuiszorg opteert ontgoocheld achterblijft wanneer thuiszorg onmogelijk wordt. Er moet daarom gezorgd worden voor een goede doorstroming van thuiszorg naar residentiële zorg. Woonzorgcentra investeren tijd en energie in het bijhouden van wachtlijsten. Oplossingen die efficiënte en transparantie verhogen en administratieve lasten verlagen, zijn voorhanden.

4. De administratieve lasten moeten gereduceerd worden

Talrijke beleidsniveaus zorgen voor tegemoetkomingen voor zorgbehoevenden. Voor de zorgbehoevende en de mantelzorger is het niet evident om uit te zoeken waarop ze precies recht hebben. Elk niveau legt zijn eigen voorwaarden op, verwacht dat formulieren worden ingevuld en attesten ingediend. De rechtenverkenner is onvoldoende bekend. De maatschappelijke diensten van de mutualiteiten informeren vaak laattijdig en onvolledig.

5. Er moet worden nagedacht over een ouderenbeleid op lange termijn

Er zijn wachtlijsten in de residentiële zorg en in de thuiszorg. Programmatienormen, vergunningen en subsidiabele urencontingent moeten het budget beheersbaar houden. De Ziekteverzekering respecteert het budget op een andere manier. Er is geen programmatienorm voor thuisverpleging. De spreekster wil af van de beheersinstrumenten die de zorg vertragen. Een en ander moet geplaatst worden in een nieuw financieringsmodel.

Deze vijf knelpunten vormen de basis voor dit voorstel van resolutie dat de aanzet geeft tot verbeteringen, bijsturingen en vernieuwingen. De spreekster rekent op een open discussie over de inhoud. Ze verklaart zich bereid amendementen in overweging te nemen.

II. TOELICHTING DOOR MEVROUW MIEKE VOGELS

Mevrouw *Mieke Vogels* zegt dat mevrouw Van der Borght in haar voorstel van resolutie wonen en zorg onvoldoende in verband brengt met elkaar. Thuiszorg alleen zal de vergrijzing niet opvangen. Ook het aspect wonen moet in ogenschouw genomen worden. De volgende generatie ouderen woont verspreider dan de huidige. Zij hebben in de jaren zestig gebouwd in een afgelegen verkaveling. De vraag rijst of het beleid ook voor die groep moet opteren voor zo lang mogelijk in eigen huis wonen. Onderzoek van de KU Leuven toont aan dat 80 percent van die woningen onderbenut is. Het zijn vooral kansarmen en ouderen die energiearmoede ervaren. De spreekster schuift twee vragen naar voren. Kan het huidige zorgmodel ook gelden bij gespreide woningbouw? Moet het beleid er gezien de woningschaarste niet voor opteren mensen aan te zetten zo lang mogelijk in de eigen buurt te wonen in plaats van in de eigen woning?

Wonen in eigen buurt is ook van belang voor de mantelzorg. Al te vaak wordt ervan uitgegaan dat er een mantelzorger is. Om een zwaar zorgbehoevende thuis te verzorgen is immers permanent een mantelzorger in de buurt nodig. Tot voor kort woonde de helft van alle mantelzorgers in bij de zorgbehoevende. Het ging vaak om een partner of een kind. De vergrijzing binnen de vergrijzing zal het aantal alleenstaanden doen toenemen. Bovendien zullen ze steeds minder een beroep kunnen doen op kinderen. Die wonen elders en zullen langer moeten werken. Om al die redenen zal mantelzorg in de toekomst buurtgebonden georganiseerd moeten worden. Mevrouw Mieke Vogels pleit daarom voor woonzorgwijken, die gebouwd worden rond een lokaal dienstencentrum. Het lokaal dienstencentrum kan (mantel)zorg en vrijwilligerswerk managen. Dit model bouwt een beter sociaal netwerk rond een zorgbehoevende en realiseert de vermaatschappelijking van de zorg. Groot-Brittannië en Japan hebben hier reeds succesvolle ervaring mee.

III. TOELICHTING DOOR MEVROUW SONJA CLAES

Mevrouw *Sonja Claes* deelt mee dat de meerderheid op basis van de voorstellen van resolutie van mevrouw Van der Borght en mevrouw Vogels en van de hoorzitting erover een eigen voorstel van resolutie heeft opgesteld. Dit voorstel van resolutie is ruimer qua doelgroepen en toepasbaarheid.

Nadat mevrouw Sonja Claes het voorstel van resolutie heeft voorgelezen, benadrukt ze dat dit ingrijpende voorstel van resolutie de volgende Vlaamse Regering handvaten aanreikt. Het voorstel van resolutie gaat zo ver mogelijk in het aanbieden van thuiszorg. In tegenstelling tot de andere voorstellen van resolutie streeft de meerderheid naar een omvattende aanpak door alle aspecten op te nemen.

IV. BESPREKING

Mevrouw *Patricia De Waele* zegt dat de meerderheid met haar voorstel van resolutie erkent dat er een probleem is en dat het beleid faalt: de ondersteuning van zorgbehoevenden is ontoereikend. Dat erkennen is een grote verdienste.

De vraag is echter of het voorstel van resolutie van de meerderheid het verschil zal maken. Het is een weinig concreet samenraapsel van theoretische concepten. Naast de ouderenzorg beoogt de meerderheid ook personen met een handicap en mensen met geestelijke gezondheidsproblemen. Mevrouw Patricia De Waele erkent dat die doelgroepen ook een betere ondersteuning moeten krijgen, maar al deze doelgroepen kunnen onmogelijk in

één voorstel van resolutie gevat worden. Het voorstel van resolutie van mevrouw Van der Borght focust vooral op de gezinszorg. Elke doelgroep vraagt een gerichte aanpak.

In het meerderheidsvoorstel zijn er wel gelijklopende zaken, bijvoorbeeld het urencontingent. Er wordt te weinig uitgegaan van de wens van de zorgbehoevende en veeleer van de nood van de zorgverstrekkers. Voor mevrouw Patricia De Waele moet de focus liggen op de zorg op maat en de wens van de zorgbehoevende. Er is geen verwijzing naar garanties op privacy. Zorgbehoevende ouderen hebben nood aan privacy. Dankzij flexibiliteit moet erop worden toegezien dat een zorgbehoevende oudere zo veel mogelijk door dezelfde personen wordt verzorgd. Dat bleek ook uit de hoorzittingen. In het voorstel van resolutie van de meerderheid staat daar niets over.

Mevrouw Patricia De Waele mist voorstellen om ouderen die in een acute noodsituatie zitten sneller te helpen. Zorgbehoevendheid kan niet worden gepland. Wie oud, zwak en ziek is, is minder alert en heeft onvoldoende kracht om op zoek te gaan naar de juiste formule. In een acute noodsituatie kan men geen twee dagen wachten.

Afsluitend gaat de spreekster in op de inkomensgerelateerdheid. Voor de inkomens valt men altijd terug op de laatste belastingfiches. Die gegevens zijn twee jaar oud. Voor ouderen in een acute zorgsituatie, is twee jaar een lange termijn. De problemen die zorgbehoevende ouderen hebben, houden een zekere fiscale drempel in. Men kijkt naar de fiscale situatie van twee jaar terug. Het beleid speelt niet kort op de bal.

Mevrouw *Vera Van der Borght* verduidelijkt dat haar voorstel van resolutie is ingegeven vanuit een aantal noden en knelpunten in de gezinszorg, namelijk een gebrek aan continuïteit en flexibiliteit. Uit de hoorzitting blijkt dat dit een terecht aandachtspunt is. De VVSG bevestigt dat ook. Continuïteit en flexibiliteit zijn nochtans twee begrippen die belangrijke pijlers in de zorg zijn. Ze zijn evident in de intramurale zorg maar nog niet in de thuiszorg. Enkele van de redenen daarvoor zijn de grootte van de dienst, de reglementering en de praktijk. Er zijn verschillen tussen openbare en private diensten. Mevrouw Vera Van der Borght merkt op dat er tijdens de hoorzitting werd gepleit voor een uniforme rechtspositieregeling voor het personeel. Op het terrein groeit het besef dat het zo niet verder kan.

De hoorzitting geeft ook verduidelijkingen over de kosten van de vermaatschappelijking van de zorg. Er wordt te gemakkelijk vanuit gegaan dat zorg opgenomen door het eigen milieu goedkoper is dan formele zorg. Tijdens de hoorzitting is dat gerelativeerd. Mantelzorgers werken minder of stoppen helemaal vanaf tien uur mantelzorg. De hoorzitting heeft verduidelijkt wie mantelzorger is en welke gezondheidsrisico's ze lopen. Onderzoek uit 2003 toont aan dat drie op de tien geregistreerde mantelzorgers met vervroegd pensioen is. In Nederland is de helft van de mantelzorgers tussen 45 en 65 jaar en groeit de groep van 65-plussers. Mantelzorgers lopen meer risico op depressie en overschatten vaak hun draagkracht.

Mevrouw Vera Van der Borght heeft voor een kort en krachtig voorstel van resolutie geopteerd, toegespitst op één probleem en in de hoop dat er iets mee gedaan zal worden. De spreekster vreest dat een ruimer voorstel van resolutie dode letter zal blijven. Er zijn al talrijke uitvoerige resoluties aangenomen waarvan uiteindelijk slechts enkele punten worden uitgewerkt. Het gros van de vragen en aandachtspunten geraakt echter in de vergeethoek.

Mevrouw *Sonja Claes* vraagt of het voorstel van resolutie van de meerderheid niet concretiseert wat in het voorstel van resolutie van mevrouw Van der Borght is opgenomen.

Mevrouw *Vera Van der Borght* zegt dat dit niet het geval is. Er wordt zoveel toegevoegd in het meerderheidsvoorstel dat het de hele zorg- en welzijnssector in Vlaanderen omvat, wat sterk afwijkt van haar voorstel van resolutie.

Haar pleidooi voor de thuiszorg is niet nieuw. In 2007 bij de bespreking van het Vlaams Ouderenbeleidsplan 2006-2009 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2006-07, nr. 1213/1 en 2) van toenmalig minister Vervotte heeft mevrouw Vera Van der Borght al op meer flexibiliteit aangedrongen. Ze heeft toen al gewezen op problemen door de thans nog altijd gangbare praktijk om mensen in blokken van vier uur in te zetten. Veel mensen hebben geen vier uur gezinszorg nodig, maar zouden bijvoorbeeld meer baat hebben bij vier dagen één uur. Er zijn experimenten die aantonen dat het anders kan. Ze heeft toen ook gewezen op het te kleine groeipercentage van 2,4 percent. Zeven jaar later, in een nog meer vergrijsde maatschappij en met nieuwe doelgroepen, wordt dat percentage zelfs niet gehaald. Ze is tevreden dat de meerderheid de problemen erkent en dat ze aanzetten tot een oplossing geeft. Ze vreest echter dat het meerderheidsvoorstel te ruim is om te worden gerealiseerd. Ze hoopt dat de zaken die zij naar voren schuift in haar voorstel van resolutie tijdens de volgende regeerperiode voldoende aandacht zullen krijgen.

Mevrouw *Mieke Vogels* vindt dat het voorstel van resolutie van mevrouw Van der Borght de verdienste heeft te focussen op de gezinszorg en de uitbreiding ervan. Zowel de titel ervan als de conclusie zijn juist maar onvoldoende. De spreekster is van oordeel dat het haalbaar, betaalbaar noch wenselijk is om de gezinszorg uit te breiden om de mensen zo lang mogelijk thuis te verzorgen. Er is een groot probleem van vergrijzing en met de huisvesting van de babyboomgeneratie die anders woont dan de huidige generatie ouderen. Ze hebben gebouwd in afgelegen verkavelingen of wonen in lintbebouwing. Die mensen lopen, eens ze zorgbehoevend zijn, grote kans om te vereenzamen. De thuiszorg is niet in staat om aan al die noden een antwoord te geven.

Daarom stelt mevrouw Mieke Vogels in haar voorstel van resolutie voor om het wonen in eigen huis te vervangen door zo lang mogelijk wonen in eigen buurt. De overheid moet ook inzetten op aangepast wonen voor senioren in woonzorgwijken. De senioren zijn daar in de nabijheid van zorg en hun dagdagelijkse behoeften. Dit standpunt is destijds door minister Van den Bossche naar voren geschoven maar werd niet goed onthaald. Het standpunt is intussen door de Vlaamse Ouderenraad besproken. De overheid moet de mensen die op het platteland geïsoleerd en veel te groot wonen een alternatief bieden, namelijk aangepast wonen voor ouderen. Een overheid moet niet alleen op woningaanpassingen en thuiszorg inzetten. Ze is tevreden dat dit gedeeltelijk wordt overgenomen in het voorstel van resolutie van de meerderheid.

Bij het lezen van het voorstel van resolutie van de meerderheid rijst de vraag hoe dikwijls iemand het warm water kan heruitvinden. Het tijdstip van indiening is ook merkwaardig, zo kort voor het einde van de legislatuur.

In haar voorstel van resolutie merkt de meerderheid op dat ondersteuning best naar aard, tijdstip, plaats, duur en intensiteit aangepast is aan de individuele behoeften van de mensen met zorgbehoeften. Deze passage kan beschouwd worden als een uitbreiding van het voorstel van resolutie van mevrouw Van der Borght. De hoorzitting toonde echter aan dat ondersteuning niet alleen op maat van de zorgbehoevende moet zijn, maar ook maat van de mantelzorger. Vermaatschappelijking van zorg veronderstelt immers dat rekening wordt gehouden met de behoeften van mantelzorgers en vrijwilligers. De draagkracht van de omgeving moet in rekening worden gebracht.

De meerderheid stelt voorts dat woonzorgvoorzieningen maximaal een beroep moeten doen op het zelfzorgvermogen en de zelfredzaamheid van de gebruiker en zijn mantelzorgers, rekening houdend met hun draagkracht. Woonzorgvoorzieningen kunnen zich volgens mevrouw Mieke Vogels beperken tot het opsommen op hoeveel verwanten de zorgbehoevende een beroep kan doen. Ze kunnen echter ook elk individueel dossier nagaan en onderzoeken in welke mate elke verwante kan inspringen. Dat wordt momenteel te weinig in de thuiszorg verrekend. Thuiszorg wordt uitgewerkt op basis van wat het aanbod aankan en niet op basis van de vraag van de zorgbehoevende en zijn omgeving.

Het is mevrouw Mieke Vogels onduidelijk wat bedoeld wordt met de overweging dat de ontschotting tussen sectoren van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin haar effect ook niet mag missen bij de ontwikkeling van het beoogde beleid inzake buurtgerichte ondersteuning van mensen met zorgbehoeften.

De meerderheid vraagt voorts een sectoroverschrijdend zorgstrategisch plan op initiatief van de lokale besturen. De spreekster merkt in dat verband op dat het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid de lokale besturen een regierol toekende. Ze dienden een plan op stellen over zaken als ouderenzorg en kinderopvang. Het goedgekeurde plan was de voorwaarde voor Vlaamse subsidies. Het uitgangspunt van dat decreet is dat wat partners lokaal samen beslissen het beste is.

Het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 draait dat terug omdat de voorzieningen uit de christelijke zuil er tegen waren. Het kan niet dat de gemeente regisseur is en aanbieder. Ondanks de bereidheid van lokale besturen om de regierol op te nemen, werkt het Woonzorgdecreet met woonzorgnetwerken: een samenwerkingsvorm die van onderuit groeit tussen onder meer minstens één woonzorgcentrum en één thuiszorgdienst. Iemand moest daartoe het initiatief nemen. Het resultaat daarvan is verzuiling. Dat moet de oplossing zijn voor de naadloze overgang tussen thuis- en residentiële zorg.

In dit voorstel van resolutie geeft de meerderheid de lokale besturen de verantwoordelijkheid om een plan uit te werken. Nadat recent terecht stappen zijn gezet om de planlasten van de lokale besturen te milderen, wil de meerderheid een nieuw plan opleggen. Mevrouw Mieke Vogels vraagt naar het belang van dat plan. Geeft het de lokale besturen de kans mee te beslissen wat gesubsidieerd wordt?

In haar schriftelijke vraag nr. 232 van 13 december 2013 vraagt mevrouw Mieke Vogels naar de uitvoering van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009. Uit het antwoord blijkt dat er geen officiële woonzorgnetwerken actief zijn. Er bestaat onvoldoende draagvlak voor. Sommige lokale besturen verkiezen de ontwikkeling van woonzorgzones boven de woonzorgnetwerken. Andere woonzorgvoorzieningen hebben samenwerkingsverbanden opgezet die zeker een aantal kenmerken hebben van een woonzorgnetwerk. Voorts blijken de betrokken partners het niet eens te zijn over het concept.

In 2009 pleitten de koepels van de voorzieningen om de gemeenten te schrappen als regisseurs van de netwerken voor het ouderenbeleid omdat ze zo hoopten subsidies voor woonzorgnetwerken te krijgen. Die subsidies zijn er niet. Aan het einde van elke regeerperiode worden immers decreten goedgekeurd zonder dat er middelen voorhanden zijn. Het is rekenen op de volgende Vlaamse Regering, die het decreet vervolgens niet uitvoert.

Het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 bepaalt eveneens dat het belangrijk is naadloze zorg te organiseren rond de persoon. Ondanks haar pleidooi om de lokale dienstencentra, die wijkgebonden werken, hiervoor de verantwoordelijkheid te geven, krijgen de lokale dienstencentra in dat decreet weinig aandacht. Er gaan veel meer middelen naar de regio-

nale dienstencentra, die drie belangrijke opdrachten vervullen: woningaanpassing, organiseren van het overleg over de individuele patiënt en informatie over hulpmiddelen.

Uit het antwoord van de minister op dezelfde schriftelijke vraag blijkt dat er in 2012 3759 multidisciplinaire overlegmomenten zijn georganiseerd door erkende regionale dienstencentra. Gemiddeld betekent dat zo'n zeventig dossiers per dienstencentrum, maar in realiteit zijn er grote onderlinge schommelingen. De spreekster besluit dat de zorg voor mensen niet structureel is verankerd. Het is niet duidelijk wie wel en geen overleg krijgt. De middelen worden door SEL's verdeeld. Mevrouw Mieke Vogels vindt dit weggegooid geld.

Het idee van de meerderheid om de zorg op het niveau van de wijk en de buurt te organiseren mist geloofwaardigheid. Mevrouw Mieke Vogels wil vernemen of hierover werd overlegd met OKRA, het Vlaams Welzijnsverbond en Zorgnet Vlaanderen. Gaan zij akkoord om de regierol aan de gemeenten toe te kennen? Stemt OKRA in met een belangrijker rol voor de lokale dienstencentra om tot buurtgerichte zorg te komen?

Al jaren wordt een afgestemd inschalingsinstrument aangekondigd. Mevrouw Mieke Vogels is ervan overtuigd dat er geen eenvormig inschalingsinstrument zal komen, onder andere omdat dit het machtsinstrument is van de verschillende sectoren. De voorbije legislatuur is veel lippendienst bewezen aan samenwerking tussen sectoren. In de realiteit is het omgekeerde gebeurd.

Minister Vandeurzen heeft ooit gesteld dat als het beleid over twintig jaar een antwoord wil bieden op alle zwaar zorgbehoevende ouderen zoals dit thans gebeurt, het maandelijks drie nieuwe woonzorgcentra moet openen. Dat is haalbaar, betaalbaar noch wenselijk, volgens mevrouw Mieke Vogels. Er moet werk worden gemaakt van een andere opvang van ouderen.

In de pers verscheen op 10 februari 2014 een bericht dat de zorgwoningen van de toekomst de zorg onzichtbaar maken. Minister Vandeurzen en de Vlaamse Bouwmeester stellen voor af te stappen van de huidige woonzorgvoorzieningen en over te gaan naar woonzorgzones met maximale opvang in gewone huizen. Op een aantal plaatsen kan dat al. Het meerderheidsvoorstel stelt echter dat de woonzorgvoorzieningen verder moeten worden uitgebouwd. Er zal moeten worden gekozen tussen woonzorgvoorzieningen of een ander model. Beide kunnen niet samen.

De passage over het aanbod aan gezinszorg is volgens mevrouw Mieke Vogels op maat geschreven van de grote verzuilde thuiszorgorganisaties, die niet altijd garant staan voor flexibele zorg. Erkenningsvoorwaarden op maat van één soort thuiszorgdienst moeten volgens haar wijken voor samenwerking binnen een buurt tussen al de diensten die er actief zijn.

Mevrouw *Vera Van der Borght* zegt dat haar fractie zich kan vinden in het idee van langer in de eigen buurt blijven wonen. Dat hoeft niet noodzakelijk in de eigen woning. Ze vreest de betaalbaarheid van woningaanpassingen of assistentiewoningen.

Er zijn OCMW's die hun woonzorgcentrum vervangen door een nieuw. Ook al bevat het goedgekeurde zorgstrategische plan de bouw van een lokaal dienstencentrum, toch stappen ze ervan af omdat het financieel-technisch niet langer haalbaar is. Het is nodig te expliciteren dat als er onvoldoende financiële return is vanwege overheid en gebruiker, bepaalde initiatiefnemers dit engagement niet langer willen aangaan.

Mevrouw *Mieke Vogels* ziet de oplossing daarvoor in het verschuiven van middelen voor regionale dienstencentra naar de lokale.

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt vast dat de meerderheid ook in dit dossier pas wakker schiet eenmaal de oppositie initiatieven heeft genomen. Het voorstel van resolutie is een opsomming van vele algemeenheden. Het is positief dat de meerderheid het probleem eindelijk erkent. Voor CD&V, die dit beleidsdomein traditioneel beheert en bijgevolg een grote verantwoordelijkheid draagt, ziet ze dat als een aanklacht tegen het falen van de eigen minister.

Een rode draad ontbreekt in het voorstel van resolutie. Zowat alle aspecten komen breed aan bod. Over de meeste zaken die worden aangeklaagd, lijkt er wel eensgezindheid te zijn, al blijven er vragen bij de realiseerbaarheid van het voorstel van resolutie van de meerderheid, waartoe CD&V duidelijk het initiatief heeft genomen.

Mevrouw Marijke Dillen volgt de uitvoering van goedgekeurde resoluties van nabij. Ze worden opgesomd in de beleidsbrieven zij het zonder veel tekst en uitleg. Tijdens de bespreking van begroting en beleidsbrief is er te weinig tijd voor een grondige evaluatie. Derhalve blijft nauwkeurige informatie over de uitvoering uit, en tussen de regels leest ze niet zelden ergernis vanwege de minister.

De meerderheid wil de volgende Vlaamse Regering handvaten aanreiken. Dat vindt het lid al te gemakkelijk en twijfelachtig. Het ergert haar vooral dat de meerderheid pas bij het einde van elke legislatuur ernstige dossiers begint aan te pakken. Eind vorige legislatuur is een resolutie goedgekeurd over het wegwerken van de wachtlijsten in de sector van personen met een handicap (*Parl.St.* Vl.Parl. 2008-09, nr. 2246/1). Ondanks de unanieme goedkeuring is deze resolutie nog niet uitgevoerd. Het lid roept op tot eerlijkheid en herhaalt dat het voorstel van de meerderheid niet realiseerbaar is, alleen al vanwege het tekort aan financiële middelen, wat ook in de volgende legislatuur het geval zal zijn.

Tussen de diverse voorstellen van resolutie ziet mevrouw Marijke Dillen heel wat gelijkenissen. De voorstellen van mevrouw Van der Borght en mevrouw Vogels zijn kort na elkaar ingediend. Ze vertonen vele gelijkenissen, maar ook verschillen en andere klemtonen. Beide voorstellen van resolutie hebben een verdienste. Het lid betreurt dat geen enkel voorstel aandacht schenkt aan de organisatorische en financiële eenmaking van de verschillende vormen van thuisondersteuning. Op vlak van bereikbaarheid is er nog grote discriminatie en ongelijkheid. Sommige vormen van thuisondersteuning zijn kosteloos terwijl andere voor velen financieel niet haalbaar zijn. Er is de voorbije jaren meermaals aangekondigd dat de ongelijkheid weggewerkt zou worden. Dat een aantal aspecten vooralsnog federale materie is, kan voor mevrouw Marijke Dillen niet als excuus gelden.

Bovenal betreurt het lid dat het Vlaams Parlement er niet in slaagt over dergelijke gewichtige materie eensgezind een voorstel van resolutie in te dienen. Dat was een krachtig signaal en handvat geweest voor de volgende legislatuur. Over de uitvoering van deze voorstellen van resolutie, maakt het lid zich geen illusies aangezien zelfs eenparig goedgekeurde resoluties niet worden uitgevoerd.

Mevrouw *Lies Jans* vindt de aanzet die door mevrouw Van der Borght en mevrouw Vogels is gegeven positief. Er is de zesde staatshervorming en de vergrijzing, en het is alom bekend dat de middelen beperkt zijn. In die zin is het vanzelfsprekend dat gezocht wordt naar andere werkwijzen. De knelpunten die mevrouw Van der Borght aanhaalt, kunnen niet ontkend worden. Er is nood aan meer uren. Intussen is de programmatie jaarlijks uitgebreid. De spreekster merkt geen verschil in visie.

Het voorstel van resolutie van de meerderheid is een belangrijke aanzet voor de volgende regeerperiode. Ondanks de beperkte middelen, zijn de uitdagingen groot. Buurtgerichte ondersteuning voor alle personen met een zorgbehoefte is aangewezen om de middelen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Waarom kunnen de lokale dienstencentra, die ook voor N-VA belangrijk zijn, niet worden opengesteld voor mensen met een beperking of psychische problemen? Expertise en mankracht zijn er. Dergelijke aanpak garandeert dat meer mensen bereikt worden met de beperkte middelen. Dat vormt de centrale gedachte achter de ontschotting en het zorgstrategische plan voor de woonzorg op lokaal niveau. Het is belangrijk dat de lokale besturen – eventueel in onderlinge samenwerking – de regierol vervullen. Omdat zij het terrein kennen, zijn ze best geplaatst om aan te geven hoe de zorg op lokaal niveau moet evolueren.

Mevrouw Lies Jans weerlegt de opmerking dat het voorstel van resolutie van de meerderheid onvoldoende rekening houdt met de wensen van de zorgbehoevende ouderen. In het voorstel van resolutie staat immers letterlijk dat de ondersteuning aangepast moet zijn aan de individuele behoefte van de persoon met zorgbehoeften.

Er wordt hard gewerkt aan een uniek inschalingsinstrument. Alle onderzoek is zo goed als afgerond. Om naadloze zorg te garanderen, is het een onmisbaar element. In het voorstel van resolutie wordt dat nogmaals bevestigd.

Informele zorg moet verder ontwikkeld worden. Niemand zegt dat de informele zorg uitgeput moet zijn alvorens een beroep kan worden gedaan op formele zorg. Het is de bedoeling om de informele zorg maximaal te ondersteunen.

N-VA gaat uit van drie trappen. Het individu moet kunnen kiezen. In eerste instantie moet aanpassing van de eigen woning gestimuleerd en ondersteund worden. Als dat niet langer mogelijk is, leidt de volgende stap naar de woonzorgzone en aangepaste alternatieven. De laatste stap is de woonzorgvoorziening. Dat een budgettair groeipad is opgeteld voor de woonzorgvoorzieningen, betekent niet dat alleen daarop wordt ingezet. Maar gezien de vergrijzing zijn daar wel middelen voor nodig.

Inzake gezinszorg ziet N-VA vooral nood aan meer mogelijkheden in de toekomst. De idee om de zorg anders te spreiden met bijvoorbeeld één uur per dag gedurende vier dagen in plaats van vier uur op één dag, kan mevrouw Lies Jans steunen. Om die flexibiliteit te realiseren, zijn nog stappen te zetten, erkent ze.

Mevrouw *Mia De Vits* meent dat de oppositie de zaken omdraait. Ze weerlegt de opmerking dat het voorstel van resolutie van de meerderheid aantoont dat het beleid faalt. Eén zittingsperiode volstaat niet om alle problemen aan te pakken, oppert het lid. Er zijn reeds stappen gezet. Met dit voorstel van resolutie worden krijtlijnen voor de toekomst getrokken.

Dat de oplossingen pas op het einde van de legislatuur komen, is een andere verwijt. Met een aantal uitgangspunten van de oppositie kan de meerderheid instemmen. De twee voorstellen zijn evenwel onvolledig en bevatten elementen waarmee de meerderheid het niet eens is. Het is haar bijvoorbeeld onduidelijk hoe aan het einde van de legislatuur nog werk gemaakt kan worden van een plan 'Wonen voor ouderen', zoals mevrouw Vogels vraagt. Het onderzoek naar onderbezette woningen in Vlaanderen loopt. Het lid geeft er de voorkeur aan eerst de resultaten af te wachten.

Dat de zorg voor ouderen meer op maat moet, onderschrijft mevrouw Mia De Vits, net zoals de vraag naar continuïteit en aansluiting tussen de diverse zorgvormen.

Mevrouw Van der Borght wil de diensten verplichten om meer dan het subsidieerbare aantal uren te realiseren. Het is mevrouw Mia De Vits onduidelijk hoe dat gerealiseerd kan worden en wie die uren zal betalen. Voorts vraagt de spreekster op welke argumenten mevrouw Van der Borght zich baseert om te stellen dat de maatschappelijke diensten van de mutualiteiten informatie laattijdig en onvolledig verstrekken.

De rode draad in het voorstel van resolutie van de meerderheid lijkt het lid duidelijk: de buurtgebonden aanpak, regie door de lokale besturen, samenwerking tussen diensten en het meetinstrument. Met het plafond op de onregelmatige uren zoekt het beleid een evenwicht tussen wat de gebruiker wil en de personen die het werk leveren. Het is daarom belangrijk dat sociaal overleg wordt opgestart om de aanpassing aan de arbeidswetgeving voor te bereiden. De combinatie werk en gezin moet mogelijk blijven.

Mevrouw *Katrien Schryvers* wijst nogmaals op het belang van het thema. Er is geprobeerd om over de partijgrenzen heen één voorstel van resolutie te formuleren, maar dat is niet gelukt. Het grootste knelpunt is dat de scope van de meerderheid te breed bevonden werd, terwijl de brede aanpak cruciaal is voor de meerderheid.

Het lid wuift de aantijging dat het beleid faalt uitdrukkelijk weg. Er is volgens haar zeer veel gebeurd. Het aantal erkende plaatsen in woonzorgcentra is met 7000 gestegen. Er is jaarlijks geïnvesteerd in bijkomende uren gezinszorg. Mevrouw Katrien Schryvers stelt dat niets mag beletten in de toekomst te kijken. Het Vlaams Parlement moet tot het allerlaatste moment zinvol werk leveren. Vooral gezien de zesde staatshervorming moet de volgende legislatuur voorbereid worden.

De kern van het voorstel van resolutie is de buurtgerichte zorg. Daarmee wordt de visie van mevrouw Vogels onderschreven. Mensen zijn er steeds meer van overtuigd dat als ze niet in de eigen woning kunnen blijven wonen ze dan toch minstens in de buurt willen blijven. De voorstellen van resolutie van mevrouw Van der Borght en mevrouw Vogels zijn echter te beperkt gericht op het ouderenbeleid. Er is al meermaals gepleit voor ontkokering. In haar voorstel van resolutie trekt de meerderheid dit helemaal open. Zorg moet dichtbij aangeboden worden, en op maat.

De oppositie is evenmin eenduidig. Volgens mevrouw De Waele heeft de meerderheid enkel oog voor de zorgaanbieders, maar volgens mevrouw Vogels schenkt de meerderheid onvoldoende aandacht aan de mantelzorger. De meerderheid houdt wel degelijk rekening met zorgaanbieders, mantelzorgers en zorgbehoevende. Afstemming van zorg is daarbij een kerngedachte want de middelen zijn beperkt en de zorgbehoefte neemt alsmaar toe. Dat verklaart de vraag naar zorgstrategische planning op lokaal niveau. Zo kan een analyse van de lokale noden worden gemaakt, zowel wat formele als informele zorg betreft. Wie zorg nodig heeft, moet weten wie er bereid is zorg te geven, en niet zelden is die vlakbij te vinden. Ook daarin ziet ze afstemming en een evolutie naar vermaatschappelijking van zorg.

Dat mevrouw Vogels zich verzet tegen de zogenaamde extra planlast voor de gemeenten, verbaast mevrouw Katrien Schryvers aangezien mevrouw Vogels in haar voorstel pleit voor een rol voor de gemeenten. De regierol die men de gemeenten wil toebedelen omvat onder meer een zorgstrategische planning, omdat de gemeente het initiatief neemt, de partners bij elkaar brengt en plant. Daar zijn al gemeenten mee bezig en er is veel goede wil.

Mevrouw *Sonja Claes* bevestigt dat de twee voorstellen van de oppositie elementen bevatten die de meerderheidspartijen belangrijk vinden. De meerderheid heeft ervoor ge-

opteerd werk te maken van een eigen voorstel waarin die belangrijke elementen vervat zijn. Wie twijfelt aan de waarde van dit voorstel van resolutie, wordt er door de spreekster op gewezen dat het belangrijk is dat het Vlaams Parlement nadenkt over de thuiszorg van de toekomst. Ze heeft geprobeerd tot eensgezindheid te komen over de partijgrenzen, maar dat is niet gelukt omdat mevrouw Van der Borght het voorstel van resolutie van de meerderheid te ruim vindt, vooral aan het einde van de legislatuur.

De meerderheid houdt vast aan de voor haar belangrijke elementen: de ontschotting, het inschalingsinstrument, de flexibiliteit van de thuiszorg en het opentrekken van de reglementering van de thuiszorg die vooralsnog vooral op ouderen gericht is. Dat moet het mogelijk maken om het aantal uren thuiszorg in een bepaalde regio af te stemmen op het aantal zorgbehoevenden. Ze beaamt dat het voorstel van resolutie niet volledig is, maar benadrukt dat het aangeeft welke richting de huidige meerderheid tijdens de volgende regeerperiode uit wil. Ze is misnoegd over de opmerking dat dit voorstel van resolutie het falende beleid illustreert.

Er is geen overleg gepleegd met OKRA of de sector. De indieners hebben geluisterd naar de hoorzitting, en op basis van elementen die toen zijn aangedragen een voorstel van resolutie opgesteld. Mevrouw Sonja Claes vindt het belangrijk dat parlementsleden nadenken en een visie durven vormen vooraleer er overleg wordt gepleegd. Er is geprobeerd om in het voorstel zo ruim mogelijk alle elementen van de thuiszorg af te dekken, zonder de gezinszorg daarbij buiten beschouwing te laten.

Mevrouw *Marijke Dillen* vindt het de plicht van alle parlementsleden om over de toekomst van de ouderenzorg na te denken. Ze gelooft niet dat dit voorstel van resolutie een handvat wordt voor de volgende Vlaamse Regering. Resoluties die aan het einde van de vorige legislatuur unaniem zijn goedgekeurd, zijn nog steeds niet uitgevoerd. Wat moet er van dit voorstel van resolutie worden, dat niet unaniem zal worden goedgekeurd?

De spreekster betreurt dat de eenmaking van de verschillende vormen van thuiszorg niet in het vooruitzicht wordt gesteld. Er kunnen organisatorisch verschillen zijn maar de verschillen in de bijdragen van wie een beroep doet op thuiszorg of gezinszorg, onafhankelijk van het inkomen, vindt ze onbegrijpelijk. Een echt handvat voor de volgende Vlaamse Regering zou vragen daaraan ook aandacht te besteden.

Mevrouw *Patricia De Waele* stelt dat de indieners de praktijk die uit het beleid voortvloeit niet willen zien. Een vrouw van 96 jaar wil voor het eerst een beroep doen op ondersteuning. Ze was altijd zelfstandig en droeg volwaardig bij aan de maatschappij, zonder met de hand open te moeten staan. Ze woont nog in haar eigen huis en wil daar blijven. Fysiek kan ze niet meer mee, maar ze kan op geen enkele ondersteuning rekenen. Voor mantelzorgpremies komt ze niet in aanmerking, omdat ze op de schaal waarop 40 punten gehaald moeten worden, slechts 37 haalt. Die drie punten mist ze omdat ze haar telefoonnummer nog kent. Het lid noemt dat schrijnend en vernederend voor iemand die nog mentaal bij wil blijven, maar lichamelijk niet meer mee kan.

Nog schrijnender is het geval van een 80-jarige dame die rond Kerstmis ernstig ziek wordt en dringende hulp behoeft. Gezinszorg repliceert daarop dat er geen onmiddellijke hulp geboden kan worden omdat de diensten met vakantie zijn. De spreekster vraagt uitdrukkelijk of de meerderheid dat een geslaagd beleid vindt. Volgens haar is dat niet het geval.

Mevrouw *Sonja Claes* stelt dat met dubbele budgetten voor mantelzorg en gezinszorg er nog altijd schrijnende voorbeelden zullen zijn. Het lid vindt niet dat het de taak is van een parlement om individuele situaties te beoordelen en aan te pakken.

Mevrouw *Patricia De Waele* acht voorbeelden noodzakelijk om aan te tonen dat het beleid faalt. Ze pleit ervoor dat de wens van de zorgbehoevende meer aandacht krijgt. Het voorstel van de meerderheid vraagt in zijn titel de ontwikkeling van een buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen. De wens van de zorgbehoevende wordt niet nagekomen.

Mevrouw *Vera Van der Borght* oppert dat haar voorstel van resolutie niet de bedoeling heeft het falende beleid aan te klagen, maar wel stoelt op reële problemen, vaststellingen en hiaten. Beperkte middelen kunnen geen argument zijn om haar voorstel van resolutie niet goed te keuren. Er wordt niet om meer middelen gevraagd maar wel om een andere aanpak. Het voorstel van resolutie vraagt om continue en flexibele thuiszorg op grond van vraag en nood van de gebruiker. Zorg houdt niet op op vrijdagavond om op maandag opnieuw te beginnen, aldus mevrouw Vera Van der Borght.

Ook mevrouw Vera Van der Borght hoopte op een consensustekst, maar stelt dat het voorstel van de meerderheid te ver afwijkt van haar tekst.

De benadering van mevrouw De Vits vindt het commissielid voorbijgestreefd, en van weinig realisme en voeling met de praktijk getuigen.

Met haar voorstel van resolutie heeft ze geprobeerd gebreken zoals een gebrek aan flexibiliteit en continuïteit aan te kaarten, zodat ze in het toekomstige beleid geen belemmering meer zijn als het streven naar uitbreiding van de thuiszorg zijn uitwerking krijgt.

Mevrouw Vera Van der Borght wijst afsluitend op haar amendement opgesteld na afloop van de hoorzitting. Amendement nr. 1 van mevrouw Van der Borght, de heer Gysbrechts en mevrouw De Waele wil in het tweede streepje een 6°/1 invoegen, dat luidt als volgt: "6°/1 te werken aan een betere ondersteuning van de gezinshelpsters;". Ze verwijst naar de verantwoording in het gedrukte stuk.

Mevrouw *Mieke Vogels* is tevreden met de bevestiging dat de meerderheid opteert voor een buurtgerichte organisatie van de zorg. Het lokale bestuur zal meer doen dan een vrijblijvend plan opstellen en echt de regie opnemen. Het lid raadt aan dit in het regeerakkoord op te nemen. Ze refereert aan het decreet van 19 maart 2004 betreffende het lokaal sociaal beleid dat dezelfde doelstelling nastreeft. Geregeld weigerden gesubsidieerde voorzieningen mee te werken omdat er geen stok achter de deur was op Vlaams niveau. Om deze essentiële kentering te bewerkstelligen, zal men tegen de stroom in moeten gaan. Het is onafwendbaar dat men bepaalde zeer invloedrijke belangengroepen tegen de haren in strijkt. Het verheugt haar dat de meerderheid daartoe blijkbaar bereid is.

Het model dat ze zelf vooropstelt omvat buurtgebonden zorg met centraal een lokaal dienstencentrum waar ook een adl-dienst is ondergebracht, die kan worden ingeschakeld voor hulp aan ouderen, personen met een handicap en andere groepen die zorg nodig hebben. Het lokaal dienstencentrum managet vrijwilligers en mantelzorg. In het model dat door de meerderheid wordt opgevoerd, is er sprake van een buurtinformatienetwerk, een typisch middenklassemodel uit de buitenwijken, dat bijvoorbeeld in stad Antwerpen niet gekend is. Gekoppeld aan een digitaal platform wordt het direct contact naar de achtergrond verdrongen, terwijl dat essentieel is. Ze gelooft niet dat iemand zal ingaan op een onlineoproep voor sporadische hulp. Daarvoor is samenwerking en ontmoeting binnen de buurt vereist. Vervolgens beklemtoont mevrouw Mieke Vogels haar voornemen om niet te beperken tot ouderen. Ze wil haar model uitbouwen ten behoeve van al wie zorg nodig heeft.

Het commissielid prijst sectoroverschrijdend werken, al vindt ze dat er veel over is gepraat zonder veel resultaat. Verkokering wint het steevast van dit mooie principe.

Het gaat voor de spreekster ook niet op te verwijzen naar het feit dat studies nog niet af zijn. Politiek mag zich niet achter studies verstoppen maar moet keuzes durven maken. Studies maken het mogelijk beleid te verfijnen en bij te sturen.

Deels kan mevrouw Mieke Vogels de intenties van de meerderheid volgen, maar ze is niet volledig overtuigd dat ze de omslag ook daadwerkelijk zal bewerkstelligen in de volgende legislatuur.

Mevrouw *Sonja Claes* waardeert de ernst waarmee over de toekomst van de zorg wordt nagedacht. Een digitaal platform moet een ankerpunt vinden in een reëel lokaal netwerk waar mensen elkaar ontmoeten. Het platform is een tool die faciliteert. Die tool moet ontwikkeld worden met kennis van zaken van de welzijnssector.

Alle vormen van thuiszorg werken sectoroverschrijdend. Het urenaantal wordt echter niet op dezelfde basis berekend. Het voorstel van resolutie vraagt de erkenning op een gemeenschappelijke basis te enten, wat het mogelijk maakt de middelen voor de diverse doelgroepen in te schakelen.

Mevrouw Sonja Claes vindt het niet ernstig dat individuele situaties aangehaald worden om aan te tonen dat er inzake gezinshulp niets is gebeurd in de lopende legislatuur. Het aantal uren uitbreiding is elk jaar gerealiseerd zoals afgesproken met de sector. Dit voorstel van resolutie stelt voor om voorzieningen en groepen die hun aantal uren niet realiseren, ook geen uitbreiding meer toe te kennen.

De mantelzorgpremie noemt het lid een verdienste op zichzelf. Dat de premie slechts wordt toegekend aan wie aan de beoordelingscriteria voldoet, is onontbeerlijk. Sommige ouderen zijn te trots om toe te geven dat ze bepaalde zaken niet meer kunnen. Een beleid kan zich niet baseren op individuele voorbeelden.

Mevrouw *Katrien Schryvers* onderschrijft het principe van de buurtzorgnetwerken volledig. Het is niet zo dat men zal moeten kiezen tussen een digitaal platform of menselijk contact. Beide zijn nodig. Menselijke contacten zijn belangrijk. Een digitaal platform biedt belangrijke ondersteuning, en kan een netwerk nog uitbouwen. Een buurtinformatienetwerk zorgt niet voor veiligheid zonder dat ook veiligheidsdiensten meewerken en een sociaal weefsel aanwezig is dat voor sociale controle zorgt. Het biedt ondersteuning voor wie er een beroep op wil en kan doen, net als het vooropgestelde digitaal platform. Een mantelzorger die op vakantie gaat, hoeft zijn zorgbehoevende ouder niet automatisch naar kortverblijf te sturen. De mantelzorger kan op het digitale platform op zoek naar iemand uit de buurt die dagelijks langsgaat.

Voor mevrouw *Mieke Vogels* illustreert dat voorbeeld de rol van het lokale bestuur als regisseur. Waar het lokale bestuur de regie voert, zal vrijwilligerswerk en mantelzorg heel buurtgebonden verlopen. Elke buurt heeft daarvoor zijn eigen platform: een buurthuis, een lokaal dienstencentrum enzovoort. De lokale besturen moeten de middelen krijgen om dat op maat uit te bouwen.

Dat staat haaks op wat er in de praktijk gebeurt. Er wordt een tool ontwikkeld om de transitie te realiseren, waarna die tool over heel Vlaanderen wordt uitgerold. Een dergelijke tool kan werken, maar daarom niet voor elke buurt.

Mevrouw *Katrien Schryvers* ziet eensgezindheid. Het buurtzorgnetwerk wordt niet naar voren geschoven om een format voor heel Vlaanderen uniform op te leggen. Het moet ondersteuning bieden. De buurtzorgnetwerken moeten lokaal en van onderen uit groeien. Dat kan op verschillende manieren in de zorg ingepast worden. Vlaanderen stelt een format ter beschikking en biedt ondersteuning.

Mevrouw *Patricia De Waele* noteert dat CD&V aan praktijkvoorbeelden en concrete schrijnende situaties geen aandacht meent te moeten schenken.

V. STEMMINGEN

1. Voorstel van resolutie van mevrouw Vera Van der Borght, de heren Lode Vereeck en Peter Gysbrechts en de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters, Ulla Werbrouck en Patricia De Waele betreffende de aanpassing van de dienstverlening van de diensten Gezinszorg aan de toekomstige behoeften

Amendement nr. 1 wordt met 4 stemmen tegen 7 niet aangenomen.

Het voorstel van resolutie wordt met 3 stemmen tegen 7 bij 1 onthouding niet aangenomen.

2. Voorstel van resolutie van de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman en de heer Dirk Peeters betreffende het wonen voor ouderen: van zo lang mogelijk in het eigen huis naar zo lang mogelijk in de eigen buurt

Het voorstel van resolutie wordt met 1 stem tegen 7 bij 3 onthoudingen niet aangenomen.

3. Voorstel van resolutie van de dames Sonja Claes, Else De Wachter, Lies Jans, Katrien Schryvers, Helga Stevens, Mia De Vits en Vera Jans betreffende de ontwikkeling van buurtgerichte ondersteuning van zorgafhankelijke mensen

Het voorstel van resolutie wordt met 7 stemmen bij 4 onthoudingen aangenomen.

Katrien SCHRYVERS,
voorzitter

Marijke DILLEN
Peter GYSBRECHTS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

adl	activiteiten van het dagelijks leven
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
SEL	samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten